

Hälsa och sjukvårdsnämnden

Dnr: HSN 693-2024

Beslutsdatum

2024-08-20

Riksdagens ombudsmän

Begäran av yttrande

Beslut

Beslut fattas av Anna-Lena Danielsson i egenskap av ordförande, att fastställa yttrande till Riksdagens ombudsmän.

Ärendebeskrivning

JO begär att hälso- och sjukvårdsnämnden yttrar sig över det som förs fram i anmälan i den del som avser utlämnande av handlingar. Yttrandet ska innehålla en redogörelse för myndighetens handläggning samt för relevant lagstiftning.

Beslutsunderlag

Yttrande

Beställning CD-bränning

Socialstyrelsen - Rutiner för utlämnande av patientjournaler

Anna-Lena Danielsson

Ordförande

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Hänvisning till delegationspunkt/ärende

Ordförande har möjlighet att på delegations fatta beslut i 1. Delegation till hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande, vice ordförande samt regiondirektören (delegationsordningens ärendegrupp 1.1).

Delegationsbeslutet anmäls och redovisas vid hälso- och sjukvårdsnämnden nästkommande sammanträde.

Yttrande gällande JO-anmälan

Sammanfattning

Patientklagomål med diarienummer 2024-312P, inkom till Patientnämnden våren 2024 av en patient efter att upprepade gånger ha försökt få en kopia av sin röntgenbild från Bild- och funktionsmedicin Västerbotten (BFM) utan framgång. BFM hänvisade till gällande praxis, som innebär att patienten ska vända sig till den patientansvariga enheten där röntgenundersökningen beställdes ifrån. Den patientansvariga enheten kan sedan beställa utlämning av aktuell röntgenundersökning.

Tyvärr användes olyckligtvis formuleringen att det behövs en skriftlig "remiss" från den patientansvariga enheten i BFM:s yttrande till Patientnämnden, istället för att tydliggöra att det handlar om en beställning av bildutlämning. Patienten var inte nöjd med BFM:s svar och gjorde därefter en anmälan till Justitieombudsmannen (JO).

Bakgrund till praxis

Praxisen har införts för ca 20 år sedan för att säkerställa en strukturerad hantering av begäran om bildutlämning från olika myndigheter (LÖF, IVO, Patientnämnden, Kommun, Försäkringskassan, Universitet) samt från andra landsting, vilket gör det möjligt att genomföra utlämningen på ett patientsäkert sätt i enlighet med gällande lagstiftning. Denna praxis omfattar även hantering av bildutlämning som begärs direkt av enskilda patienter.

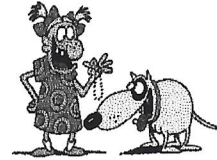
Genom att hänvisa patienterna till den patientansvariga läkaren säkerställs att beställningen och bildutlämningen följer rådande rutiner och att dokumentationen är korrekt, samtidigt som risken minimeras för att bilddata hamnar i orätta händer. Röntgenbilder och tillhörande utlåtanden innehåller känsliga personuppgifter, vilket enligt dataskyddsförordningen (GDPR) kräver särskild försiktighet vid utlämning.

Ytterligare aspekter

Utöver den administrativa säkerheten ger denna rutin också den patientansvariga läkaren möjlighet att diskutera röntgenbilder och deras resultat med patienten. Detta kan bidra till att förebygga onödig oro, som kan uppstå om patienten granskar bilderna och utlåtandet på egen hand utan stöd av en legitimerad läkare.

Historisk kontext

År 2008 hölls ett möte mellan Socialstyrelsen och representanter för Västerbottens läns landsting angående en anmälan från en privatpraktiserande läkare. Anmälan rörde landstingets rutiner för utlämnande av röntgenutlåtanden. Vid mötet presenterades de övergripande rutiner som planerades för utlämnande av allmänna handlingar och hantering av begäran om röntgenutlåtanden. Efter detta möte bedömde Socialstyrelsen att Västerbottens läns landsting följde gällande bestämmelser, och inga ytterligare åtgärder krävdes.

CD-bränning

Beställning kan ske via brev, fax eller beställningsblankett. Beställningsblankett skall vara tydligt ifylld från beställande klinik med ansvarig läkare samt syftet för beställningen (t ex forskning, undervisning eller sjukvård)

1. Registrera NY remiss
2. I Remittentkod, välj den klinik som har begärt CD bränningen.
3. I fältet Remitterande läkare: välj ansvarig läkare
4. I Önskad undersökning – välj kod: NCD00 - CD-kopia.
OBS: koden skall endast registreras en gång, kostnaden skall vara 1 poäng oavsett antal CD som bränns. Skriv med fri text vilka undersökningar + us-datum som skall brännas
5. Fältet Frågeställning lämnas tomt
6. I Remisstext – välj standardrubrik "CD-kopia" och fyll i uppgifterna från brev, fax eller beställningsblankett - Ctrl S - Spara
7. Välj F4 – Undersökning – Välj Redigera - Sätt Starttid, Stoptid och Signatur – ingen modalitet anges -undersökningen får nu dagens datum.

Ta bort faktureringen i Undersökningsfönstret, flik Anteckningar/status när det gäller:

- ◆ offentlig sjukvård
- ◆ patientskadereglering
- ◆ försäkringsärenden
- ◆ försäkringskassa

8. Ctrl S - Spara
9. Sekr avslutar med standard svar – "CD-kopia "

Begärda undersökningar bränns ner på CD (se lathund – Bränna undersökningar från PACS till CD). Begärd CD + standard svar lämnas/skickas till beställare.

Om kopia på originalutlåtande önskas – se separat rutin för utskrift av svars kopia.

Beställningsblankett, CD bränning

Observera att cd-bränning endast utförs vid brist på teleradiologi-förbindelse och bara på vardagar. Finns möjlighet till annan elektronisk bildistribution ska den användas.

När ändamålet med beställningen är forskning, undervisning eller av privat karaktär utgår fastställd faktureringsavgift.

Datum för inlämnad beställning:	Datum när cd-skivan ska vara klar:
<i>Vänligen beakta lägsta tidsgräns på 3 vardagar mellan inlämnad beställning och färdig cd-skiva!</i>	

Patientens födelsedata:	Patientens namn:
☐ Patientens medgivande	
Undersökningsdatum:	Önskad undersökning:
Ändamål med beställning:	
☐ Offentlig sjukvård	☐ Forskning
☐ Försäkringskassa	☐ Undervisning
☐ Försäkringsbolag/ PSR	☐ Privat
☐	

Klinik/ avd/ mott:	Telefon:
Ansvarig läkare:	Mottagare av CD (<i>Röntgens anteckningar</i>):
Beställare:	

Verksamhetschef Börje Morian
Radiologi Västerbotten
Norrlands universitetssjukhus
901 85 UMEÅ

Rutiner för utlämnande av patientjournaler

Bakgrund

Till Socialstyrelsen inkom den 25 januari 2008 en anmälan från en privatpraktiserande läkare. Anmälan avsåg era rutiner för utlämnande av patientjournalhandlingar till patienter. Till anmälan var bifogat ett meddelande från er i vilket ni hänvisade patienter, som vänt sig till er för att få ut röntgenutlåtande, till remitterande klinik. Med anledning av denna anmälan översände Socialstyrelsen en skrivelse till er den 25 februari 2008.

Socialstyrelsens påpekanden i den ovannämnda skrivelse om skyldigheten att pröva frågan om utlämnande av allmänna handlingar i den egna verksamheten berörde förhållandet att ni, när patienter inkommit med en begäran om att ta del av röntgenutlåtanden, har hänvisat patienterna till den klinik där patienten varit föremål för utredning utan att ange vilken klinik som varit aktuell i det enskilda fallet och utan att vidarebefordra patientens begäran till den berörda kliniken.

Rutiner för utlämnande av patientjournaler inom Västerbottens läns landsting

Socialstyrelsen har därefter träffat företrädare för Västerbottens läns landsting (landstinget) den 18 mars 2008 för en diskussion om landstingets rutiner för utlämnande av patientjournaler. Deltagare i mötet var chefsläkarna Jan-Gunnar Sjödin, Ove Berglund, Ulf Oscarson, Carl-Gustaf Olofsson och Gunnel Bäckman, biträdande landstingsdirektör Leif Hognert, verksamhetscheferna Börje Morian och Roger Stenling, stabschef Lars Burström samt IT-säkerhetschef Leif Nyström. Socialstyrelsen var representerad av enhetschef Katarina Lagerstedt och byrådirektör Petra Carlbaum.

Landstingets företrädare beskrev planerade övergripande rutiner för utlämnande av allmänna handlingar samt gällande rutiner för hantering av begäran om utfående av röntgenutlåtanden och laboratoriesvar. Den efterföljande diskussionen resulterade i att man inom landstinget avser att förtydliga rutinerna för utlämnandet av röntgenutlåtanden och laboratoriesvar så att patienter som vänder sig direkt till Radiologi Västerbotten eller Laboratoriemedicin för att få ta del av röntgenutlåtanden och laboratoriesvar kommer att informeras om vilken klinik som sändt remiss för undersökning och att patientens begäran vidarebefordras till berörd klinik för prövning av utlämnande av handlingen.

Socialstyrelsens bedömning

I och med att ni förtydligar era rutiner enligt ovan bedömer Socialstyrelsen att ni i detta avseende följer gällande bestämmelser för utlämnande av allmänna handlingar. Socialstyrelsen kommer inte att vidta ytterligare åtgärder i ärendet.

I tjänsten

Petra Carlbaum

Kopia till

Chefläkare Jan-Gunnar Sjödin, Norrlands universitetssjukhus, 901 85 Umeå
Bitr. landstingsdirektör Leif Hognert, Västerbottens läns landsting,
901 89 Umeå
Kågeläkar'n, Att: Torbjörn Björklund, Storgatan 12, 934 31 Kåge

UNDERSKRIFTSSIDA

Detta dokument har undertecknats med avancerade elektroniska
underskrifter: